

ประกาศสถาบันบริหารจัดการนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)

เรื่อง รายงานสรุปผลโครงการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรอง

ตามร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. ....
ภายใต้โครงการผลักดันการจัดตั้งนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ลักษณะทำนองเดียวกับนาคารที่ดิน

ตามที่ บจธ. ได้ดำเนินการโครงการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรองตาม
ร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. ....
ภายใต้โครงการผลักดันการจัดตั้งนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ลักษณะทำนองเดียวกับนาคารที่ดิน
ตั้งแต่วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึง วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕ ผ่าน ๓ ช่องทาง ดังต่อไปนี้

๑. ระบบอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์สถาบันบริหารจัดการนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)
www.labai.or.th

๒. จัดประชุมการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรอง ในพื้นที่การดำเนินการ
ของ บจธ. ในปัจจุบันจำนวน ๑๕ พื้นที่ ประกอบไปด้วยพื้นที่โครงการบริหารจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน ๑๑ พื้นที่
และโครงการนำร่องนาคารที่ดิน ๔ พื้นที่ โดยจัดประชุมในพื้นที่จำนวน ๑๑ ครั้ง

๓. ส่งหนังสือสอบถามความคิดเห็น

บัดนี้ การรับความคิดเห็นได้สิ้นสุดลงแล้ว บจธ. จึงได้จัดทำรายงานสรุปผลโครงการรับฟัง
ความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครอง
ที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. .... ซึ่งจะประกาศรายงานดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์สถาบันบริหารจัดการนาคาร
ที่ดิน (องค์การมหาชน) www.labai.or.th ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึง วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายกุลพัชร ภูมิใจรอด)

ผู้อำนวยการสถาบันบริหารจัดการนาคารที่ดิน

รายงานสรุปผลโครงการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรอง
ตามร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. ....
ภายใต้โครงการผลักดันการจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ลักษณะทำนองเดียวกับธนาคารที่ดิน

ตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า “เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ให้กระทรวงการคลังและผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งธนาคารที่ดินหรือองค์กรอื่นที่มีวัตถุประสงค์ในลักษณะทำนองเดียวกับธนาคารที่ดินต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ”

บจธ. ได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดิน
อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. .... แล้ว โดยในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่
๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธาน
กรรมการมีมติเห็นชอบในหลักการร่างพระราชบัญญัติฯ ตามที่ บจธ. เสนอ และมอบหมายให้ บจธ. เสนอเรื่อง
นำเรียนคณะรัฐมนตรีโดยเร็วต่อไป นอกจากนี้ บจธ. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อรองนายกรัฐมนตรี
(พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ในฐานะกำกับดูแล ได้พิจารณาเห็นชอบและให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว
ต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้นำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแล้ว เมื่อวันที่
๒๔ กันยายน ๒๕๖๔ ขณะนี้เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย
และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดว่า

มาตรา ๕ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุง
กฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือ
การประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นการกระทบประชาชน

ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่างๆ ได้โดยสะดวกและ
สามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง
และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟัง
ความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการ
ตรากฎหมายทุกขั้นตอน

ในการจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการเฉพาะ
กรณีที่เหมาะสม และพึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการ
ตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน รวมทั้งพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

โดยการจัดร่างกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. .... นั้น คณะอนุกรรมการพิจารณาและติดตามการเสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. .... ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ มีมติให้ภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการยกร่างกฎหมายลำดับรองในส่วนการดำเนินการตามภารกิจหลัก ประกอบกับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบให้ บจธ. จัดทำร่างกฎหมายลำดับรองที่มีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ในครั้งนี้ บจธ. จึงได้จัดร่างกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. .... โดยมีร่างกฎหมายลำดับรองในส่วนการดำเนินงานตามภารกิจ จำนวน ๑๒ ฉบับ ได้แก่

๑. ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขผู้ประกอบอาชีพเกษตรกร หรือผู้ประสงค์ประกอบอาชีพเกษตรกร พ.ศ. ....

๒. ร่างประกาศคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ประเภทผู้ยากจน พ.ศ. ....

๓. ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ประเภทชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

๔. ร่างประกาศคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน เรื่อง กิจการเกษตรกรรมอื่น พ.ศ. ....

๕. ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย การจัดหาที่ดิน พ.ศ. ....

๖. ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย การได้มาซึ่งที่ดิน การใช้ประโยชน์ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดหาที่และพัฒนาที่ดินแก่เกษตรกร ผู้ยากจน และองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

๗. ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย การให้สินเชื่อเพื่อป้องกันการแก้ไขปัญหาการสูญเสียสิทธิในที่ดิน พ.ศ. ....

๘. ร่างประกาศคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน เรื่อง การให้เช่า เช่าซื้อ อัตราค่าเช่าหรือค่าเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ. ....

๙. ร่างระเบียบคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การสนับสนุนอาชีพแก่เกษตรกร ผู้ยากจน ชุมชน หรือองค์กรชุมชน พ.ศ. ....

๑๐. ร่างระเบียบคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข การดำเนินการหรือประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการที่ดิน และการพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ....

๑๑. ร่างระเบียบคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และอัตราการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินงานของสถาบัน พ.ศ. ....

๑๒. ร่างระเบียบคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข การสนับสนุนเงินทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้างานวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรมในการบริหารจัดการที่ดิน พ.ศ. ....

บัดนี้ บจธ. ขอนำเรียนว่า ได้ครบกำหนดการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว จึงขอนำเรียนสรุปดังต่อไปนี้

๑. วิธีการ จำนวนครั้ง และระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

บจธ. เปิดรับฟังความคิดเห็นระหว่างวันอังคารที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึง วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕ (รวม ๑๐๐ วัน) ผ่านช่องทางดังต่อไปนี้

๑. ระบบอินเทอร์เน็ตผ่านทางเว็บไซต์สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) www.labai.or.th

๒. จัดประชุมการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรอง ในพื้นที่การดำเนินการของ บจธ. ในปัจจุบันจำนวน ๑๕ พื้นที่ ประกอบไปด้วยพื้นที่โครงการบริหารจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน ๑๑ พื้นที่ และโครงการนำร่องธนาคารที่ดิน ๔ พื้นที่ โดยจัดประชุมในพื้นที่จำนวน ๑๑ ครั้ง ดังต่อไปนี้

พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรชุมชนที่เข้าร่วม	วันที่จัดประชุม
๑. ห้องประชุมศูนย์สันป่าตอง ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	๑. สหกรณ์การเกษตรโคตรโคทชุมชนป่าซางไร่ดง จำกัด	๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕
	๒. สหกรณ์การเกษตรโคตรโคทชุมชนบ้านแพะใต้ จำกัด	
	๓. สหกรณ์การเกษตรโคตรโคทชุมชนบ้านท่ากอม่วง จำกัด	
	๔. สหกรณ์ปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน จำกัด	
๒. พื้นที่ส่วนกลางวิสาหกิจชุมชน แก้วกล้า ตำบลลัดหลวง อำเภอยาง่าง จังหวัดเพชรบุรี	วิสาหกิจชุมชนแก้วกล้า	๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕
๓. พื้นที่ส่วนกลางวิสาหกิจชุมชน เกษตรยั่งยืนโยนกนคร ตำบลโยนก อำเภอเชียงแสนจังหวัด เชียงราย	วิสาหกิจชุมชนเกษตรยั่งยืนโยนกนคร	๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๕
๔. พื้นที่ส่วนกลางวิสาหกิจชุมชน ศาสตร์พระราชา วัดพุทธอุทยาน ดอยอินทรี เชียงราย ตำบลดอยฮาง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	๑. วิสาหกิจชุมชนศาสตร์พระราชา วัดพุทธอุทยาน อินทรี เชียงราย	๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕
	๒. วิสาหกิจชุมชนเชียงรายอุ่นไอรัก	
๕. พื้นที่ส่วนกลางวิสาหกิจชุมชนรวมพลังสร้างอาชีพวัดประดู่ ตำบลปากฉลุย อำเภอนาหวาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	วิสาหกิจชุมชนรวมพลังสร้างอาชีพวัดประดู่	๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๕
๖. พื้นที่ส่วนกลางสหพันธ์เกษตรกรภาคใต้ จำกัด (ชุมชนน้ำแดงพัฒนา) ตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	สหพันธ์เกษตรกรภาคใต้ จำกัด (ชุมชนน้ำแดงพัฒนา)	๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕
๗. พื้นที่ส่วนกลางวิสาหกิจชุมชน เกษตรรุ่นใหม่พัฒนา ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี	วิสาหกิจชุมชนเกษตรรุ่นใหม่พัฒนา	๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕
๘. พื้นที่ส่วนกลางวิสาหกิจชุมชน ไร่นาสวนผสมเกษตรกรฐานรากพัฒนา	วิสาหกิจชุมชนไร่นาสวนผสมเกษตรกรฐานรากพัฒนา	๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๕

พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเกษตรกรหรือองค์กรชุมชนที่เข้าร่วม	วันที่จัดประชุม
ช่องโคพัฒนา ที่ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอนาทม จังหวัดนราธิวาส		
๙. พื้นที่ส่วนกลางวิสาหกิจชุมชน กลุ่มปฎิรูปที่ดินบ้านห้วยม่วงเพื่อการผลิตลำไยคุณภาพ ตำบล สบเตี้ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัด เชียงใหม่	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปฎิรูปที่ดินบ้านห้วยม่วงเพื่อการผลิตลำไยคุณภาพ	๑ กันยายน ๒๕๖๕
๑๐. พื้นที่ส่วนกลางวิสาหกิจชุมชน เกษตรกรยั่งยืนบ้านดงหลวง ตำบล สันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่	วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรยั่งยืนบ้านดงหลวง	๒ กันยายน ๒๕๖๕
๑๑. พื้นที่ส่วนกลางวิสาหกิจชุมชน ศาสตร์พระราชานบ้านมั่นคงเมืองแม่สอด ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก	วิสาหกิจชุมชนศาสตร์พระราชานบ้านมั่นคงเมืองแม่สอด	๑๒ กันยายน ๒๕๖๕

๓. ส่งหนังสือสอบถามความคิดเห็นวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากวิสาหกิจชุมชน ไม่สะดวกให้ดำเนินการจัดกิจกรรมในพื้นที่ได้

๒. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ พื้นที่

รับฟังความคิดเห็นทั่วประเทศ โดยเน้นการจัดรับฟังความคิดเห็นในพื้นที่ดำเนินการของ บจธ.

๒.๒ กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป โดยเน้นเกษตรกรและผู้ยากจนที่อยู่ในพื้นที่โครงการดำเนินงานของ บจธ.

๓. ผลการรับฟังความคิดเห็นและคำชี้แจงรายละเอียด

หลังจากสิ้นสุดการรับฟังความคิดเห็น ได้มีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นรวมทั้งสิ้น ๔๐๓ คน โดย บจธ. ได้รวบรวมและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในการนี้ บจธ. จึงขอประกาศรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นของร่างพระราชบัญญัติฯ พร้อมตารางสรุปผลความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติฯ ในส่วนการดำเนินงานตามภารกิจ จำนวน ๑๒ ฉบับ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ตารางสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายลำดับรอง
ตามร่างพระราชบัญญัติสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน พ.ศ. .... (สปกด.)
ในส่วนการดำเนินงานตามภารกิจ จำนวน ๑๒ ฉบับ

ลำดับ	ร่างกฎหมายลำดับรอง	ความเห็นและข้อเสนอแนะ
๑.	ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกร หรือ ผู้ประสงค์ประกอบอาชีพเกษตรกร พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. ข้อ ๕ (๔) เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรของ สปกด. เสนอให้แก้ไขข้อความใน (๔) ออก กล่าวคือ “(๔) ไม่มีที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย หรือมีแต่ไม่เพียงพอ เว้นแต่ไม่มีที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัยหรือมีแต่ไม่เพียงพอ เว้นแต่เกษตรกร ซึ่งมีที่ดินทำกิน และหรือที่อยู่อาศัย แต่ได้นำที่ดินและหรือที่อยู่อาศัยไปเป็นหลักประกัน หรือเป็นหนี้อย่างอื่นตามหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการกำหนดตามวัตถุประสงค์ของ สปกด.” เพื่อให้มีเนื้อหาที่กระชับยิ่งขึ้น</p> <p>๒. ข้อ ๗ เรื่อง การแจ้งวัตถุประสงค์ของบุคคลที่จะประกอบเกษตรกร เสนอให้แก้ไขความว่า “ให้ สปกด. จัดให้บุคคลที่ต้องการประกอบอาชีพเกษตรกร...” เป็น “ให้ สปกด. จัดให้เกษตรกร ผู้ยากจน ผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพเกษตรกร...” เพื่อให้มีสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติฯ</p> <p>๓. ข้อ ๑๐ เรื่อง หลักเกณฑ์การประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งตาม (๑๓) กำหนดว่า “การประกอบการเกษตรอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดตาม (๑) ถึง (๑๒) และมีรายได้ตั้งแต่แปดพันบาทต่อปีขึ้นไป” นั้น ควรมีการกำหนดที่มาของรายได้ตั้งแต่แปดพันบาทต่อปีขึ้นไปให้มีความชัดเจน</p>
๒.	ร่างประกาศคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ประเภทผู้ยากจน พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของผู้ยากจน ในกรณีที่ไม่มียาได้เลย สปกด. ควรกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์ตามเงื่อนไขและระยะเวลาที่กำหนดจนกว่าผู้ยากจนรายนั้นๆ จะมีความสามารถในการชำระหนี้คืนแก่ สปกด.</p> <p>๒. ในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของผู้ยากจน เสนอให้ สปกด. พิจารณาข้อเท็จจริงอื่นๆ ประกอบ เช่น สถานะการขาดโอกาสเข้าถึง/กีดกันที่จะทำให้มีสภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลักษณะการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นต้น</p> <p>๓. ควรนำหลักเกณฑ์ผู้ยากจนของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือ พอช. มาประกอบการพิจารณา</p>

ลำดับ	ร่างกฎหมายลำดับรอง	ความเห็นและข้อเสนอแนะ
๓.	ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ประเภทชุมชน องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. ข้อ ๖ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การเป็นองค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชน ควรเพิ่มให้พิจารณาการมีอัตลักษณ์ร่วมกัน ความเข้มแข็ง ความมุ่งมั่น และความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม</p> <p>๒. ข้อ ๑๐ เรื่อง การจัดให้องค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชน มีสิทธิยื่นจดทะเบียนองค์กรชุมชนหรือเครือข่ายองค์กรชุมชนตามแบบที่ สบกต. กำหนด เสนอให้แก้ไขความว่า “...มีสิทธิยื่นทะเบียนองค์กรชุมชน...” เป็น “...มีสิทธิขึ้นทะเบียนองค์กรชุมชน...” เพื่อให้สอดคล้องกฎหมายลำดับรอง ลำดับที่ ๑ ข้อ ๗</p> <p>๓. ข้อ ๑๐ (๔) ในการยื่นข้อมูลขององค์กรชุมชน หรือเครือข่ายองค์กรชุมชน เสนอให้กำหนดจำนวนสมาชิกให้ชัดเจนว่าควรมีจำนวนเท่าใด</p>
๔.	ร่างประกาศคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน เรื่อง กิจการเกษตรกรรมอื่น พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. ในกิจการตามประกาศ ลำดับที่ ๒ กิจการที่ส่งเสริม หรือประกันราคาพืชผล การเกษตร หรือการลดต้นทุน หรือผลิตทางการเกษตร เสนอให้เพิ่มเติม ลานรวบรวมผลผลิตเพื่อให้ผู้ประกอบการมาประมวลผลผลิต</p> <p>๒. ในกิจการตามประกาศ ลำดับที่ ๓ กิจการที่เป็นการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม และปัจจัยการผลิตตลอดจนการผลิต การจำหน่าย และการตลาดให้เกิดผลดีขึ้น เสนอให้เพิ่มเติมการจัดศูนย์ประชุมเพื่อการเกษตร</p> <p>๓. ในกิจการตามประกาศ ลำดับที่ ๔ กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม เสนอให้เพิ่มเติมการจัดลานกางเต็นท์ สถานที่สอนพิเศษในชุมชน สถานที่ดูแลผู้สูงอายุ สถานที่บริการสุขภาพ สถานที่ออกกำลังกาย กิจการเกี่ยวกับการใช้โดรนบันทึกภาพ ร้านกาแฟ (กาแฟ/เครื่องดื่ม) ร้านนวดแผนไทย ร้านสปา การทำบ้านพักคนชรา ชมรมจักรยาน กิจการการทำแผงโซลาร์เซลล์</p> <p>๔. ในการกำหนดกิจการเกษตรกรรมอื่น เสนอให้ สบกต. ดำเนินการหรือสนับสนุนเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการให้เช่าอุปกรณ์ทำการเกษตรหรืออาจให้เช่าซื้อในอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน พร้อมทั้งใส่ใจสิ่งแวดล้อม โดยไม่ขัดแย้งต่อชุมชนเดิมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินการด้วย</p>
๕.	ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย การจัดหาที่ดิน พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. ข้อ ๗ ในการจัดหาหรือจัดซื้อที่ดิน ควรมีแนวทางการจัดหาหรือจัดซื้อที่ดิน กรณีที่มีตัวแทนหรือนายหน้าดำเนินการ เนื่องจากการดำเนินการผ่านตัวแทนหรือนายหน้าอาจทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นที่เกษตรกรต้องรับภาระในส่วนนี้</p>

ลำดับ	ร่างกฎหมายลำดับรอง	ความเห็นและข้อเสนอแนะ
		<p>๒. ข้อ ๘ ลักษณะที่ดินที่ สบกด. จัดหา เสนอให้นำที่ดินสัมปทานการเช่าที่หมดระยะเวลาการเช่ากับหน่วยงานรัฐหรือเอกชนแล้วให้ สบกด. สามารถบริหารจัดการได้ รวมถึงให้สามารถนำที่ดินรัฐมาบริหารจัดการเพื่อลดภาระค่าที่ดินของเกษตรกร</p> <p>๓. ข้อ ๑๘ ในการตรวจสอบสภาพที่ดินที่จะจัดหา เสนอกำหนดให้ สบกด. สามารถดำเนินการประเมินราคาที่ดินได้เอง เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของเกษตรกร</p> <p>๔. การจัดหาที่ดิน ให้ สบกด. กับเกษตรกรร่วมจัดซื้อ โดยการชำระราคาควรให้ฝ่ายละร้อยละ ๕๐ เมื่อชำระราคาแล้วเสร็จเกษตรกรได้กรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าว เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ได้ ส่งผลให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินอย่างยั่งยืน</p>
๖.	ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืนว่าด้วย การได้มาซึ่งที่ดิน การใช้ประโยชน์ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดหาที่และพัฒนาที่ดินแก่เกษตรกร ผู้ยากจน และองค์กรชุมชน พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. ข้อ ๑๙ การจัดให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของ สบกด. เสนอให้กำหนดอัตราดอกเบี้ยเป็นขั้นบันไดเพื่อช่วยเหลือในระยะเวลาดำเนินการแก่เกษตรกรหรือผู้ยากจนให้สามารถชำระราคาที่เหมาะสม</p> <p>๒. ข้อ ๒๔ การจัดให้เช่าที่ดินเพื่ออยู่อาศัยตามลำดับก่อนและหลัง เสนอให้แก้ไขลำดับใน (๒) ความว่า “เกษตรกรหรือผู้ยากไร้ขาดแคลนที่ดินทำกิน” เป็น (๑) เพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติฯ</p> <p>๓. ข้อ ๒๕ เรื่อง จำนวนที่ดินที่ให้เช่า มีความเห็นแบ่งออกเป็น ๒ แนวทาง คือ</p> <p>๑) เห็นด้วยกับร่างข้อบังคับดังกล่าว และเห็นว่าจำนวนที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจำนวนไม่เกิน ๑๕ ไร่ต่อครอบครัวมีความเหมาะสม</p> <p>๒) เห็นด้วยกับร่างข้อบังคับดังกล่าว และเสนอให้เพิ่มเติมการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจาก “ไม่เกิน ๑๕ ไร่ต่อครอบครัว” เป็น “ไม่เกิน ๒๐ ไร่ต่อครอบครัว” เพื่อให้มีพื้นที่ประกอบเกษตรกรรมได้อย่างหลากหลาย เช่น การปลูกปาล์ม สวนยาง เป็นต้น</p> <p>๔. ควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการได้มาของกรรมสิทธิ์ในรูปแบบกลุ่ม กรณีการทำสัญญาเช่าซื้อที่ดิน</p>
๗.	ร่างข้อบังคับคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืนว่าด้วย การให้สินเชื่อเพื่อป้องกันการแก้ไขปัญหาการสูญเสียสิทธิในที่ดิน พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. ข้อ ๕ วัตถุประสงค์การให้สินเชื่อเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูญเสียสิทธิในที่ดิน เสนอให้ดำเนินการในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิด้วยเพื่อให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรทุกกลุ่มและสอดคล้องกับภารกิจตามวัตถุประสงค์ของ สบกด.</p>

ลำดับ	ร่างกฎหมายลำดับรอง	ความเห็นและข้อเสนอแนะ
		<p>๒. ข้อ ๖ (๓) คุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ เสนอให้เพิ่มขึ้นตอนการรับรองเรื่องความมุ่งมั่นตั้งใจในการใช้ประโยชน์ในที่ดิน โดยให้ประธานวิสาหกิจเป็นผู้รับรอง</p> <p>๓. ข้อ ๑๓ เรื่อง การวางหลักประกัน เสนอให้เพิ่มเติมไม่มีค่า ไม่เศรษฐกิจ และสังหาริมทรัพย์ชนิดพิเศษสามารถนำมาวางเป็นหลักประกันได้</p>
๘.	ร่างประกาศคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน เรื่อง การให้เช่า เช่าซื้อ อัตราค่าเช่าหรือค่าเช่าซื้อที่ดิน พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีความเห็นว่า</p> <p>ข้อ ๒ (๑) อัตราดอกเบี้ย เสนอให้กำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อน้อยกว่าร้อยละ ๓ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนในการชำระราคาที่ดิน</p>
๙.	ร่างระเบียบคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การสนับสนุน อาชีพแก่เกษตรกร ผู้ยากจน ชุมชน หรือ องค์กรชุมชน พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. ข้อ ๕ (๓) ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาอาชีพ เสนอให้มีการสนับสนุนเงินทุนเพิ่มเติมในด้านการสร้างนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องภัยพิบัติ เช่น อุทกภัย อัคคีภัย ภัยจากสัตว์ป่า เป็นต้น</p> <p>๒. ข้อ ๑๐ (๒) การสนับสนุนพัฒนาปัจจัยทางการผลิตทางเกษตร เสนอให้เพิ่มเติมประเภทการสนับสนุน ได้แก่ สัตว์บก สัตว์ปีก สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เป็นต้น</p> <p>๓. ข้อ ๑๓ การสนับสนุนงบประมาณโครงการ เสนอให้พิจารณาขนาด/จำนวนของกลุ่ม เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณในการสนับสนุนโครงการ สปกด. โดยสนับสนุนงบประมาณโครงการไม่เกินชุมชนละ ๓๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสนับสนุนเงินพิเศษหากทำสำเร็จตามโครงการที่เสนอ เพื่อนำมาต่อยอดของเกษตรกรต่อไป</p> <p>๔. ข้อ ๑๓ การสนับสนุนงบประมาณโครงการ ควรกำหนดให้การดำเนินโครงการ จาก “ไม่เกินชุมชนละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท” เป็น “ไม่เกินโครงการละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท” เนื่องจากการพัฒนาพื้นที่ อาชีพ ในโครงการมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การแปรรูป การเพาะพันธุ์สัตว์บก/น้ำ รวมทั้งการอบรมหรือศึกษาดูงาน เพราะกำหนดเพียงไม่เกินชุมชนละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ไม่เพียงพอ</p>
๑๐.	ร่างระเบียบคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข การดำเนินการหรือประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการที่ดิน และการพัฒนาที่ดิน พ.ศ.	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. ข้อ ๕ (๒) วัตถุประสงค์ในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมความว่า “เพื่อขอคำแนะนำหรือขอคำปรึกษาหารือระหว่างส่วนราชการ” เป็น “เพื่อขอคำแนะนำหรือขอคำปรึกษาหารือระหว่างส่วนราชการหรือประสานแผนงาน” เพื่อให้ครอบคลุมในแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน ตลอดจนการเสริมสร้างนวัตกรรมการผลิต</p>

ลำดับ	ร่างกฎหมายลำดับรอง	ความเห็นและข้อเสนอแนะ
		<p>๒. ข้อ ๖ คณะทำงานประสานงานกับหน่วยงานอื่น เสนอให้มีหน่วยงานรัฐหรือเอกชนอื่นในพื้นที่เข้าร่วมเป็นคณะทำงาน เพื่อให้บุคคลในพื้นที่สามารถดำเนินการพัฒนาได้อย่างถูกต้องตรงตามลักษณะสภาพแวดล้อมที่แท้จริง เช่น การพัฒนาถนน การพัฒนาไฟฟ้า เป็นต้น</p> <p>๓. ข้อ ๘ การประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการพัฒนาที่ดิน เสนอให้มีการประสานงานภาคเอกชนด้วย รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility หรือ CSR) เพื่อให้การพัฒนาที่ดินมีการบูรณาการร่วมกันในทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรม</p>
๑๑.	<p>ร่างระเบียบคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และอัตราการใช้เก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินงานของสถาบัน พ.ศ. ....</p>	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยไม่มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม</p>
๑๒.	<p>ร่างระเบียบคณะกรรมการสถาบันบริหารจัดการที่ดินและกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ว่าด้วย หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข การสนับสนุนเงินทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้างานวิชาการ งานวิจัย และนวัตกรรมในการบริหารจัดการที่ดิน พ.ศ. ....</p>	<p>ผู้เข้าร่วมรับฟังเห็นด้วย โดยมีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรกำหนดให้เกษตรกรและผู้ยากจนสามารถได้รับทุนได้เพื่อให้เกิดการต่อยอดการพัฒนาพื้นที่จากการถอดบทเรียนของเกษตรกรและผู้ยากจนในแต่ละชุมชน</p>